

6 Μαρτίου Πανελλήνια Ημέρα κατά της
Σχολικής Βίας και του Εκφοβισμού

ΜΠΙΛΑΝΑΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Βία-εκφοβισμός

Είναι bullying?

Πώς θα καταλάβω αν κάποιος πράγματι εκφοβίζεται;

Kalliopi Ioannou, PhD (cand), MSc Crime Justice & Psychology

Πείραγμα:

- Όλοι περνούν καλά
- Δεν πληγώνεται κανένας
- Όλοι είναι ίσοι

Καβγάς:

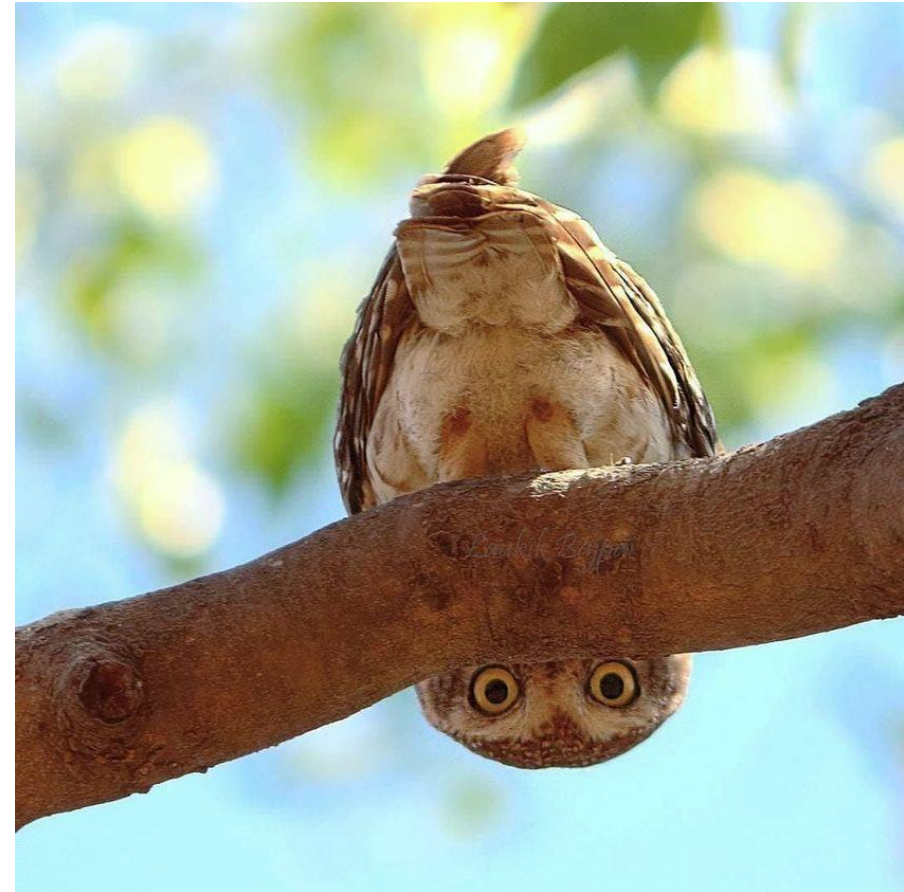
- Κάποιος γίνεται συνειδητά κακός
- Είναι μία αντίδραση σε κάποιο έντονο συναίσθημα
- Συμβαίνει μία φορά και δεν επαναλαμβάνεται

Διαμάχη:

- Δύο ή περισσότεροι ισόδυναμοι άνθρωποι διαφωνούν, τσακώνονται/ διαπληκτίζονται μεταξύ τους.
- Συνήθως μπορεί να βρεθεί λύση

Bullying:

- Συστηματική, ανεπιθύμητη συμπεριφορά που στοχοποιεί ένα συγκεκριμένο άτομο.
- Το άτομο αυτό νιώθει τρομοκρατημένο και έχει υποστεί σωματικά ή και ψυχικά τραύματα
- Μπορεί να εκδηλωθεί με τη μορφή σωματικής, λεκτικής, διαδικτυακής βίας.

Ο κύριος Ορέστης Γιωτάκος, Διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Επιστημονικός συνεργάτης του **PsychologyNow.gr** μιλά για τη Βίαιη Συμπεριφορά.

Η επιθετικότητα ως ένστικτο (Lorenz) ή ματαίωση (Freud) ή επιθυμία απόκτησης δύναμης (Adler)

Η επιθετικότητα ως μαθημένη συμπεριφορά (Θεωρίες μάθησης π.χ. Bandura)

Η πρόληψη της επιθετικής συμπεριφοράς (Olweus, 1996).

Επιθετικότητα-βία

Κατά των
άλλων

Φυσική
βία

Κατά του
εαυτού

λεκτική
βία

Εκφοβισμός

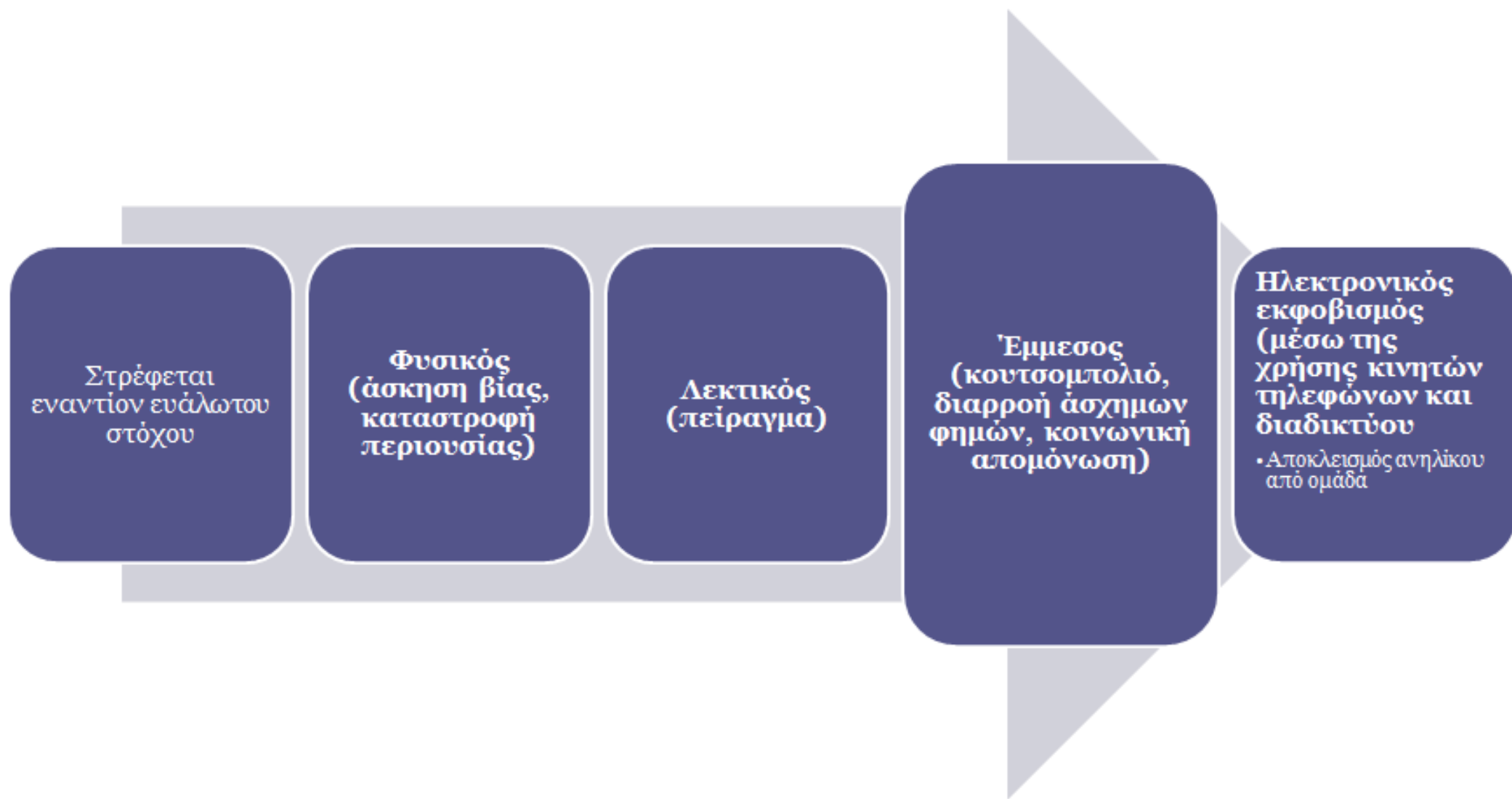
Σχέση ανισορροπίας δύναμης- πρόθεση

επαναληπτικός χαρακτήρας

ανισότητα δύναμης

ανικανότητα του θύματος να αμυνθεί

Άσκηση ελέγχου

Έλεγχος στερεοτύπων

- **παρατσούκλι** το [paratsúkli] **O44** : (οικ, για πρόσ) πρόσθετο όνομα, συνήθ. σκωπτικό ή ειρωνικό παρωνύμιο: *βγάζω / κολλάω - σε κπ. τον λένε Κώστα αλλά τον φωνάζουν με το ~ «ο χοντρός».*

- **Τα παρατσούκλια** (Διάβασε την ιστορία του Γ. Ιωάννου)
- **Οι φίλοι σου αρχίζουν να σε φωνάζουν με διάφορα επίθετα, στέλνοντάς σου άσχημα μηνύματα στο κινητό και αναγκάζοντας σε να τους δώσεις πράγματα. Δε νιώθεις καλά όταν αυτά τα πράγματα συμβαίνουν.**
- **Τι πρέπει να κάνεις;**
 1. Τίποτα Πρέπει να έχεις κάνει κάτι λάθος για να σου συμπεριφέρονται έτσι οι φίλοι σου.
 2. Αρχίζεις και εσύ να τους φωνάζεις με διάφορα επίθετα απειλώντας τους.
 3. Μιλάς στους γονείς σου ή στον καθηγητή σου και τους λες το τι συμβαίνει.
 4. Κάτι άλλο (Ανοιχτή γωνία)

Στερεότυπα

■ Στερεότυπα σε σχέση με τον ρόλο των γυναικών στο σπίτι και την οικογένεια

«Άντε στην κουζίνα σου να πλύνεις κανένα πιάτο».

«Οι γυναίκες πρέπει να θυσιάζουν την καριέρα τους γι' αυτήν του συζύγου τους».

«Η καλύτερη στιγμή στη ζωή μιας γυναίκας είναι ο γάμος της».

«Εμείς τα έχουμε βρει με τον άντρα μου. Με βοηθάει στις δουλειές».

■ Στερεότυπα σε σχέση με τις δεξιότητες των γυναικών

«Γυναίκα οδηγός, τι περιμένεις;»

«Το ασθενές φύλο».

«Οι όμορφες γυναίκες εξελίσσονται επαγγελματικά γιατί πουλάνε την ομορφιά τους».

«Οι όμορφες γυναίκες είναι χαζές».

■ Στερεότυπα σε σχέση με τις υποχρεώσεις εμφάνισης και συμπεριφοράς των γυναικών

«Κορίτσι για σπίτι».

«Οι γυναίκες οφείλουν να είναι αδύνατες και να ακολουθούν τη μόδα. Οι υπέρβαρες γυναίκες και όσες αδιαφορούν για τη μόδα είναι προβληματικές».

«Οι γυναίκες δεν μπορούν να είναι περισσότερο επιτυχημένες από τους συντρόφους τους».

«Οι γυναίκες δεν πρέπει να κάνουν

■ Στερεότυπα σε σχέση με τη συναισθηματική ανωριμότητα των γυναικών

«Οι γυναίκες είναι γκρινιάρες».

«Έχει νεύρα γιατί έχει εμμηνόπαυση ή περίοδο ή γιατί έχει καιρό να κάνει σεξ».

■ Στερεότυπα που ζημιώνουν και τους άντρες

«Στο φλερτ ο άντρας είναι κυνηγός και ο ρόλος της γυναίκας παθητικός».

«Οι άντρες δεν κλαίνε».

«Οι άντρες πληρώνουν για τις γυναίκες».

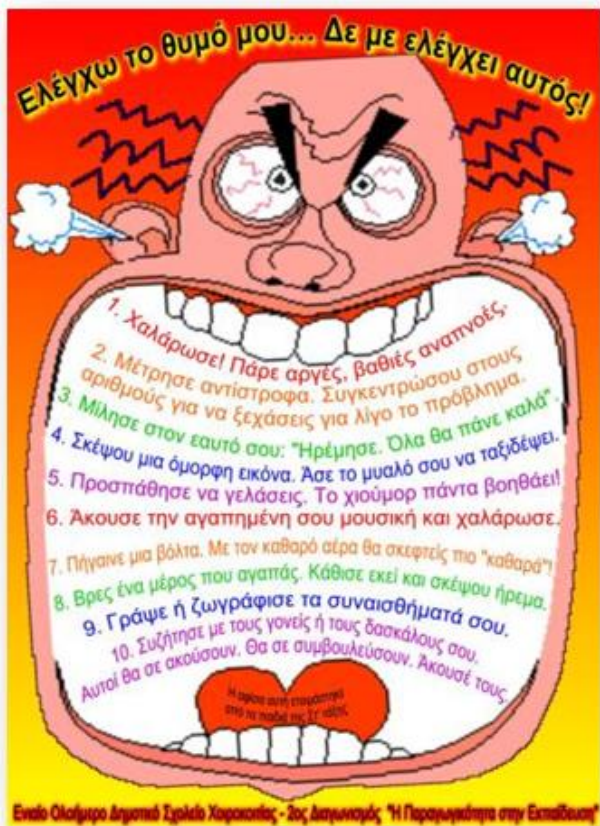
«Η επιθετικότητα είναι στη φύση του άντρα».

«Οι γυναίκες φροντίζουν περισσότερο την εμφάνισή τους, οι άντρες δεν πρέπει».

■ Στερεότυπα «double standards»

«Μετά τα σαράντα η γυναίκα κάνει τη γοητεία της, ο άντρας αντιθέτως μπορεί να είναι ελκυστικός μέχρι τα βαθιά γεράματα».

- Στερεότυπα
- Υπάρχουν αντρικά και γυναικεία επαγγέλματα;

Έλεγχος στερεοτύπων- διαχείριση συναισθημάτων

- Η βία είναι "αντρικό" προνόμιο;

Έλεγχος στερεοτύπων

1. Ποια από τις παρακάτω φράσεις ταιριάζει σε άνδρες και ποια σε γυναίκες	A	Γ
<u>Μου αρέσει να φοράω ωραία ρούχα</u>		
<u>Θέλω να οδηγώ φορτηγό</u>		

Συμφωνείτε ναι ή όχι με τα παρακάτω		
<u>Τα αγόρια θα πρέπει να έχουν καλύτερη μόρφωση από τα κορίτσια</u>		
<u>Οι άνδρες και οι γυναίκες θα πρέπει να μοιράζονται από κοινού τη φροντίδα των παιδιών</u>		
<u>Η φροντίδα του νοικοκυριού είναι ευθύνη των γυναικών</u>		
<u>Το ξύλο βγήκε από τον Παράδεισο</u>		

ΑΤΟΜΟ Α	Τι ώρα θα γυρίσεις το βράδυ;
ΑΤΟΜΟ Β	Τη συνηθισμένη Μας περιμένει πολλή δουλειά τις ερχόμενες μέρες, καθώς θα έχουμε συναντήσεις για τη νέα στρατηγική που θα ακολουθήσουμε, για αυτό υπάρχει πιθανότητα να αργήσω.
ΑΤΟΜΟ Α	Σε παρακαλώ μην έρθεις μετά τις 6 το απόγευμα. Θα ήθελα να φάμε μαζί σήμερα όσο τα δυνατόν νωρίτερα.
ΑΤΟΜΟ Β	Σου είπα ότι θα βγω σήμερα γιατί έχω μια συνάντηση
ΑΤΟΜΟ Α	Ναι, αλλά το είχα ξεχάσει, τι ώρα αρχίζει;
ΑΤΟΜΟ Β	Θα προσπαθήσω, αλλά δεν μπορώ να σου υποσχεθώ. Ξέρεις τώρα πως είναι ο διευθυντής, όταν έχουμε δουλειά. Πειράζει να έρθω αργότερα;
ΑΤΟΜΟ Α	Ναι πειράζει.

ΘΕΑΤΡΙΚΟ: Μοιράστε ρόλους μεταξύ σας και στη συνέχεια αντιστρέψτε τους. Αυτός που υποδύεται τον άνδρα θα αλλάξει με αυτόν που υποδύεται τη γυναίκα.

• ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

- Duffy_Duck: Geia sou 😊 A/S/L
- Anna12: Gia! 12/koritsi/marousi
- Duffy_duck: Eides th kainouria tainia kinoumenon sxedion pou vgike?
- Anna 12: nai, dn mou arese katholou, varethikame apo ta prota lepta toooso pou gygame me t ostefano sto dialima kai pigame volta sti geitonia toy sxoleiou
- Duffy_Duck: Pou e;inai to sxoleio sou? Meneis makria?
- Anna12: E;inai konta stin kentriki platia. Eftixow meno konta k dn xreiazetai na perpato malista, 3ipnisa toso arga xtes pou trexontaw prolaba na bo stin taxi.Ali8ia pow ta paw sta mathimata?
- Duffy_Duck: Etsi ki etsi. Koyrazomai poly kai se arketa mathimata de vrisko endiaferon kai bariemai.. den katalabaino giati maw didaskoyn pragmata poy de briskoun antapokrisi sti zoi. Ti me noiazei emnea h vyzantini epoxy?
- Ego protimo kanena paixni kai na chataro..
- Anna12: den exeiw kai adiko...eisai na synantithoume kamia for a? etsi gia plaka, na deiw poy den tha t omathei kaneiw, oute poy tha maw psaxnoyn 😊

Σχολιασμός

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Τι παρατηρείτε ως προς τον τρόπο γραφής

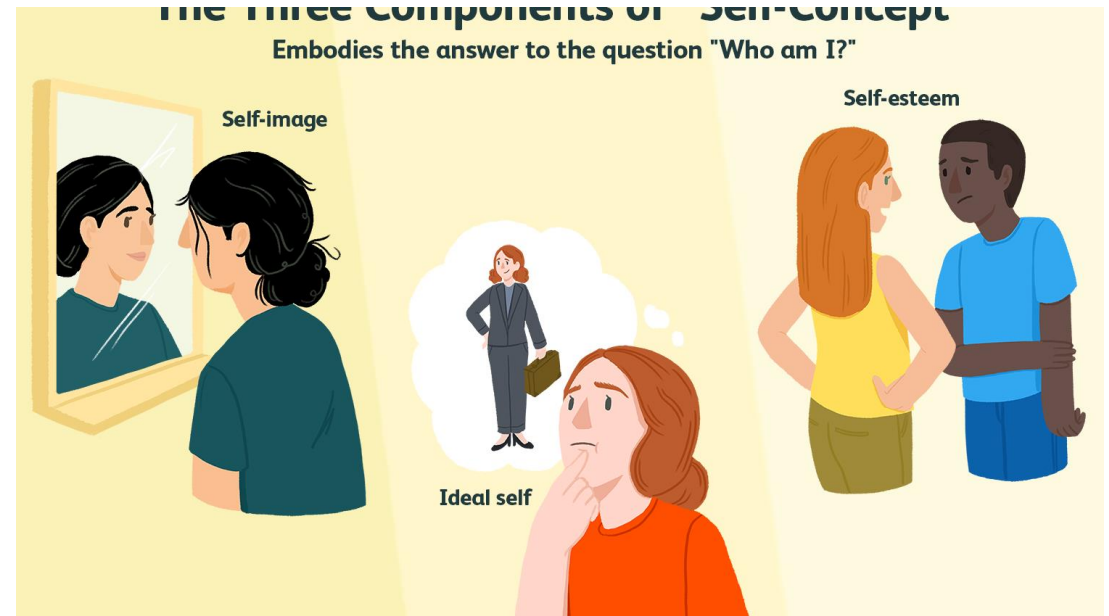
Τι αποκαλύπτει η Άννα;

Ποια είναι τα προσωπικά δεδομένα που θεωρείται ότι μπορούν να είναι δημόιως προσβάσιμα;

Εγκρίνετε την πρόταση της Άννας- νομίζετε ότι έχει πλάκα;

Σχολιάστε τη φράση: *oute poy tha maw psaxnoyn*

Αυτοεκτίμηση-κριτική

• Εκπαίδευση στις κοινωνικές δεξιότητες :

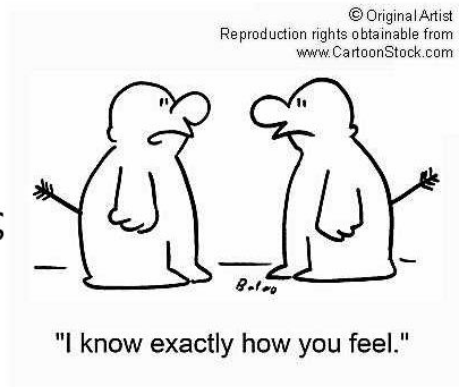
- Εκπαίδευση στις κοινωνικές δεξιότητες:
- η έννοια του «σχετίζεσθαι»
- Τακτικές συζητήσεις με μαθητές/ήτριες, συμβούλιο τάξης
- ℞ Προβολή σχετικών ταινιών,
- ℞ Παιχνίδι ρόλων
- ℞ Ανάγνωση σχετικών λογοτεχνικών κειμένων
- •Ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης
- •Κριτική αντιμετώπιση του διαδικτύου και των ΜΜΕ π.χ. αθλητικές εφημερίδες

Ενσυναίσθηση-συναισθηματική νοημοσύνη

Τι είναι η ενσυναίσθηση;

- Η ικανότητα αναγνώρισης και κατανόησης τόσο της αντίληψης, όσο και των συναισθημάτων ενός άλλου ατόμου, καθώς και της μεταβίβασης αυτής της κατανόησης μέσω μιας δεκτικής απόκρισης ή αντίδρασης στο περιβάλλον (response).

Σχολείο

Αποφυγή στιγματισμού ή χαρακτηρισμού

Υπενθύμιση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στο σχολείο
(αυτοσεβασμός, αλληλοσεβασμός)

Έγκαιρη επέμβαση

Εκτίμηση κινδύνου

Ανάπτυξη δεσμών φιλίας

Συνεργατικό κλίμα τάξης

Σχολείο

Διαπραγμάτευση

Διαιτησία

Λήψη απόφασης με συναίνεση

«διαμεσολαβητής»-εναλλακτικές λύσεις

«παρατηρητές»

Όλοι ίσοι , όλοι διαφορετικοί

Βιβλιογραφία

- Σχολική διαμεσολάβηση
- Τίτλος: "[Σχολική διαμεσολάβηση](#)"
- *Οδηγός για την επίλυση συγκρούσεων στο σχολείο από ομήλικους*
-
- Συγγραφείς: **Ειρήνη Γρηγοριάδου, Αθανασία Τέλλιου**
- Έκδοση: ANTIΓΟΝΗ - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την ειρήνη και τη Μη Βία // με την υποστήριξη του Ιδρύματος Χάινριχ Μπελ Ελλάδας
- Άδεια διανομής: Creative Commons BY-NC-SA (Αναφορά δημιουργού - Μη εμπορική χρήση - Παρόμοια διανομή)
- ISBN 978-618-82604-1-2 // Σελίδες: 52 // Έτος έκδοσης: 2016
- **Κατεβάστε το** e-book:
- [PDF](#)
- [Εγχειρίδιο Αντιμετώπισης Σχολικού Εκφοβισμού - Καραβόλτσου](#)
- Αρχή μη βίαιης επικοινωνίας
- ΠΙ, 2000 Επιθετικότητα στο σχολείο. Προτάσεις για πρόληψη και αντιμετώπιση
- ΕΨΥΠΕ Ενδοσχολική βία και εκφοβισμός. Αίτια, επιπτώσεις, αντιμετώπιση
- ΕΚΔΔΙΝΕΠ, 2008 Αντιμετώπιση φαινομένων παιδικής βίας
- Goleman, D. 1998. Η συναισθηματική νοημοσύνη, ελληνικά γράμματα
- Ελένη Καμπέρη - Τζουριάδου, 2004. Παιδαγωγικά παιχνίδια,
- Herbert M. : Ψυχολογικά προβλήματα εφηβικής ηλικίας, 1989
- Κοκκέβη Α, Σταύρου Μ, Φωτίου Α, Καναβού Ε, ΕΠΙΨΥ, 2010 Έφηβοι και βία
- Ματσαγγούρας, Η. 2008. Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας: η σχολική τάξη, χώρος- ομάδα- πειθαρχία- μέθοδος, Γρηγόρης
- Ντραίκωρς, Ρ. 1989 Διατηρώντας την ισορροπία στην τάξη, Θυμάρι.